

AVANTPROJECTE DE LA LLEI REGULADORA DEL FONS DE COOPERACIÓ MUNICIPAL DELS MUNICIPIS I ENTITATS LOCALS MENORS DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Índex

PREÀMBUL

TÍTOL I

- Article 1. Objecte de la llei
- Article 2. Finalitats i principis del fons
- Article 3. Naturalesa incondicionada del fons
- Article 4. Beneficiaris
- Article 5. Dotació
- Article 6. Procediment de distribució
- Article 7. Regles de distribució
- Article 8. Participació de les diputacions provincials
- Article 9. Línies específiques del fons de cooperació

TÍTOL II

- Article 10. Comissió de seguiment del fons de cooperació
- Article 11. Composició i funcionament de la comissió de seguiment
- Article 12. Funcions de la comissió

DISPOSICIONS ADDICIONALS

- Primera. Efectes en matèria d'estabilitat pressupostària
- Segona. Determinació de les quanties del fons de cooperació municipal

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

- Única. Derogació expressa

DISPOSICIONS FINALS

- Primera. Títol competencial
- Segona. Habilitació per al desenvolupament reglamentari
- Tercera. Entrada en vigor

PREÀMBUL

En el context social, econòmic i polític actual urgeix que la Generalitat actue decididament com a garant del municipalisme, subratlle la importància estratègica del que és local i intervinga per a corregir desequilibris i desigualtats. És necessari un sistema de finançament local, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, que siga eficient i estructurat, que enfortisca el nivell bàsic, el municipal, on radica el poder polític i la representació democràtica més pròxima als ciutadans i ciutadanes.

En l'àmbit local s'ha vist com el creixement de la seua capacitat d'actuació i la vigorització del seu espai en la cohesió social mai ha vingut acompanyat de l'enfortiment de l'autonomia local ni de la suficiència financera. Des dels anys huitanta del segle passat el municipalisme ha plantejat sense massa sort la doble reivindicació institucional i financera. L'hora local ha sigut un clàssic en la seua formulació i un tòpic en el seu ajornament. El pacte local i la segona descentralització han quedat sempre com a declaracions d'intencions, proclames electorals o compromisos incomplerts.

Les competències pròpies i el finançament incondicionat constitueixen l'expressió de l'autonomia local. Per això, aquesta llei aprofundeix en la garantia d'un sistema estable de finançament local amb l'objectiu d'assegurar una gestió pública de qualitat en l'exercici de les competències municipals.

Els nivells central i autonòmic tenen l'obligació constitucional de garantir la suficiència financera als ajuntaments. La cultura de la subvenció cap als ens locals comporta disfuncions del sistema que produeixen una jerarquia impròpia a l'hora de determinar les prioritats i les polítiques en allò que li correspon decidir a l'ajuntament en funció de les seues competències. A aquest efecte, la present llei aborda la dotació d'un fons autonòmic de finançament local que, d'una manera incondicionada, objectiva i transparent li done cobertura al principi d'autonomia local i proporcione estabilitat al sistema.

La Constitució Espanyola garanteix en l'article 140 l'autonomia dels municipis i determina en l'article 142 que les hisendes locals hauran de disposar dels mitjans suficients per a l'exercici de les funcions que la llei atribueix a les corporacions respectives i es nodriran fonamentalment de tributs propis i de participació en els de l'Estat i de les comunitats autònomes.

El principi de suficiència financera suposa la necessitat que les administracions públiques estiguen dotades de poder financer "suficient" per a l'execució de les seues competències materials. Aquesta suficiència, en el vessant de l'ingrés públic, comporta també en el cas de les entitats locals no sols que puguen establir el seu propi sistema de recursos, sinó que, a més, tals recursos siguen d'una quantia "suficient" per a afrontar les polítiques públiques en matèries de la seua competència.

D'altra banda, la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera ha convertit la sostenibilitat financera en principi rector de l'actuació economicofinancera de les administracions públiques, segons indica el mateix preàmbul i estableix el seu articulat.

A la Comunitat Valenciana, l'Estatut d'Autonomia estableix en l'apartat 3 de l'article 64, que per a potenciar l'autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, per llei de les Corts, es crearà el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana amb els mateixos criteris que el fons estatal.

En compliment d'aquest mandat estatutari, en l'article 201 de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de la Generalitat, de règim local de la Comunitat Valenciana, es va crear formalment el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana. Aquest precepte disposa que seran beneficiaris del Fons tots els municipis de la Comunitat Valenciana i prescriu que a través d'aquest es finançaran serveis, infraestructures i equipaments bàsics dels municipis de la Comunitat Valenciana i s'establiran les seues dotacions en cada llei de pressupostos de la Generalitat. S'indica finalment que per reglament es desenvoluparà la participació dels municipis en les dotacions del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat

Valenciana. El desenvolupament reglamentari es va realitzar finalment mitjançant el Decret 51/2017, de 7 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana.

Per tant, és necessari garantir mitjançant rang normatiu de llei que el sistema de finançament local gaudi d'estabilitat i de les màximes garanties de permanència per als municipis i entitats locals menors, que estan prestant serveis públics essencials des de la proximitat, amb la finalitat de garantir la sostenibilitat financera dels municipis i la cobertura de les necessitats bàsiques de la ciutadania en el marc de les seues competències, i aquesta llei és l'instrument normatiu més adequat per a la plena efectivitat de la consecució d'aquest objectiu.

TÍTOL I

El Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana

Article 1. Objecte de la llei

Aquesta llei té per objecte regular el Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana establert en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Article 2. Finalitats i principis del fons

1. El fons de cooperació municipal, que es declara d'interés general de la Comunitat Valenciana, té per objecte garantir la suficiència financera de les entitats locals de la Comunitat Valenciana i potenciar la seua autonomia local sobre la base del principi de subsidiarietat, finançant globalment la seua activitat.
2. Aquest fons es basa en els principis d'objectivitat, transparència, publicitat i equitat, i constitueix un factor d'articulació, equilibri i cohesió territorial.
3. Aquest fons promourà l'equilibri econòmic dels ens locals de la Comunitat Valenciana i la realització interna del principi de solidaritat, a fi de contribuir al fet que els diferents nuclis i entitats de població disposen de la dotació adequada per a la prestació dels serveis de competència local.

Article 3. Naturalesa incondicionada del fons

1. El fons de cooperació municipal té naturalesa incondicionada i no finalista. Els municipis i les entitats locals menors podran destinar els recursos que reben al desenvolupament general de les seues competències, sense vinculació a un objectiu o finalitat concret.
2. Les aportacions del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana tenen el caràcter de transferències als municipis i entitats locals menors, a fi de finançar globalment les activitats i serveis que els corresponguen en virtut de les competències que hagen assumit segons la legislació vigent, i són compatibles amb la percepció de les

aportacions de les línies específiques del Fons de Cooperació Municipal que es puguen crear legalment o reglamentàriament.

3. Aquestes transferències formen part i estan vinculades al sistema de finançament autonòmic de les corporacions locals valencianes, sense que en cap cas tinguen naturalesa de subvenció.

Article 4. Beneficiaris

1. Són beneficiaris del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana tots els municipis i entitats locals menors de la Comunitat Valenciana.

2. Per a ser beneficiari d'aquest fons serà necessari haver complit l'obligació de presentar el compte general davant la Sindicatura de Comptes de la Comunitat Valenciana d'acord amb el que es preveu la legislació autonòmica aplicable, així com haver remés, en el seu cas, el corresponent Pla economicofinancer a l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de tutela financera de les entitats locals de la Comunitat Valenciana, en els termes disposats en la llei aplicable en matèria d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera.

Article 5. Dotació

1. La Generalitat haurà de dotar anualment aquest fons mitjançant el crèdit pressupostari que es consigne en la corresponent llei de pressupostos, amb l'obligació de fixar un sistema de finançament estable i amb vocació de permanència per a les entitats locals que presten serveis públics essencials des de la proximitat, amb la finalitat de garantir la cobertura de les necessitats bàsiques de la ciutadania en el marc de les seues competències.

2. La quantia de la participació s'incrementarà anualment com a mínim en funció de la millora del finançament de la Comunitat Valenciana respecte de la mitjana nacional de finançament autonòmic per habitant.

Article 6. Procediment de distribució

El procediment per a l'assignació anual de la quantia pressupostada corresponent a cada entitat beneficiària la iniciarà d'ofici la persona titular del departament amb competències en matèria d'Administració local, a la qual correspondrà emetre la resolució d'adjudicació de conformitat amb les regles de distribució contingudes en aquesta llei, amb el coneixement previ per la comissió de seguiment del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana. En aquesta resolució s'establirà el procediment de pagament d'aquestes quanties.

Article 7. Regles de distribució

L'assignació dels recursos econòmics que corresponga a cada entitat beneficiària s'efectuarà mitjançant criteris objectius que seran objecte de desenvolupament

reglamentari mitjançant decret del Consell, de conformitat amb les regles de distribució següents:

a) Anualment el departament competent en matèria d'administració local assignarà una quantitat fixa per cadascun dels municipis i entitats locals menors.

b) L'import restant del fons es distribuirà en funció del nombre d'habitants de dret de cada entitat beneficiària ponderats mitjançant coeficients correctors aplicables per trams poblacionals de cada entitat beneficiària, que afavorisquen a les entitats de menor població. A aquest efecte, no es computaran els habitants de les entitats locals menors en la població del municipi al qual pertanguen.

Article 8. Participació de les diputacions provincials

1. Les diputacions d'Alacant, Castelló i València, com a entitats locals de la Comunitat Valenciana, en l'exercici de les seues competències pròpies participaran a través dels seus pressupostos anuals en el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana mitjançant les aportacions dineràries previstes en l'article 2.2 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions.

2. Les diputacions provincials proveiran dels recursos propis, i adequats als objectius del fons, les dotacions econòmiques per a transferir als municipis i entitats locals menors de la seua província l'assignació anual del Fons de Cooperació Municipal, i distribuiran la mateixa quantia que la Generalitat en el seu àmbit provincial i utilitzant les mateixes regles de distribució.

Article 9. Línies específiques del fons de cooperació

1. Amb caràcter complementari a la línia general del Fons de Cooperació Municipal regulada mitjançant aquesta llei, es podran establir mitjançant decret altres línies específiques d'aquest fons de cooperació municipal, que hauran de tindre naturalesa incondicionada i no finalista, a fi de finançar globalment les activitats i serveis dels municipis beneficiaris. Aquestes línies específiques seran compatibles amb la percepció de les aportacions de la línia general del fons de cooperació municipal.

2. En els referits decrets es regularan les finalitats de la línia específica, els requisits per a ser beneficiari i el procediment i criteris de distribució.

TÍTOL II

La comissió de seguiment del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana

Article 10. Comissió de seguiment del fons de cooperació

1. La comissió de seguiment del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana és l'òrgan encarregat de la implementació, el seguiment i control de l'execució anual del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana,

2. Aquesta comissió estarà adscrita al departament de la Generalitat amb competències en matèria d'Administració local.

Article 11. Composició i funcionament de la comissió de seguiment

1. La comissió de seguiment del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana la integren, en primer lloc, els membres següents:

a) Presidència: la persona titular del departament competent en matèria d'administració local o, en la seua substitució, la persona titular de l'òrgan superior al que estiga adscrita la direcció general competent en matèria d'administració local. La Presidència tindrà vot de qualitat en cas d'empat en les votacions que pogueren realitzar-se.

b) Vicepresidència primera: la persona titular del departament competent en matèria d'hisenda o, en la seua substitució, la persona titular de la secretària autonòmica competent en matèria d'hisenda.

c) Vicepresidències segones: les persones titulars de les presidències de les diputacions provincials.

2. Així mateix, també s'integren com a persones membres d'aquesta comissió els següents vocals:

a) La persona titular de la direcció general competent en matèria d'administració local o persona que designe en la seua substitució.

b) La persona titular de la direcció general competent en matèria de pressupostos o persona que designe en la seua substitució.

c) La persona titular de la direcció general competent en matèria de transparència o persona que designe en la seua substitució.

d) Per part de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies:

- La persona titular de la Presidència de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies o persona que designe en la seua substitució.

-Tres persones titulars d'alcaldis designades pels òrgans competents de la Federació Valenciana de Municipis i Províncies.

- Una persona representant i designada per cadascuna de les diputacions provincials, que exercisca les responsabilitats en matèria d'hisenda.

3. La Secretaria serà exercida per la persona del centre directiu amb competències en matèria d'administració local, designada per qui siga el seu titular, o persona que es designe en la seua substitució, que actuarà amb veu però sense vot.

4. El règim jurídic de funcionament de la comissió serà el regulat per la normativa bàsica sobre funcionament dels òrgans col·legiats, per la normativa autonòmica que la desenvolupe, així com per les normes que puga aprovar la comissió per a completar el seu règim de funcionament.

Article 12. Funcions de la comissió

La comissió de seguiment del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana assumirà les funcions següents:

- a) Estudiar i proposar anualment la determinació de les quanties a consignar pressupostàriament durant cada exercici per cadascuna de les administracions adherides al Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana.
- b) Presentar propostes relatives a possibles modificacions en les directrius i les regles de distribució del Fons de Cooperació Municipal de la Comunitat Valenciana.
- c) Proposar, en el seu cas, directrius de coordinació relatives al Fons de Cooperació Municipal.
- d) Sol·licitar, a efectes estadístics i d'estudi, tota la informació que necessite, als municipis i entitats locals menors, relatives a l'aplicació de les quantitats rebudes d'aquest.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Efectes en matèria d'estabilitat pressupostària

A l'efecte del que s'estableix en l'apartat 4 de l'article 12 de la Llei orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'estabilitat pressupostària i sostenibilitat financera, i de la resta de legislació en matèria d'estabilitat pressupostària, el fons de cooperació regulat en aquesta llei substitueix el creat mitjançant el Decret 51/2017, per la qual cosa als municipis els resulta d'aplicació el règim de canvi normatiu que comporta un augment permanent de la recaptació de les corporacions municipals afectades.

Segona. Determinació de les quanties del fons de cooperació municipal

1. La quantia inicial del fons de cooperació municipal a aportar per la Generalitat després de l'entrada en vigor d'aquesta llei serà de quaranta milions d'euros, quantitat consignada per aquest concepte en els pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2020. La quantia inicial a aportar per cadascuna de les diputacions provincials serà igual a la que resulte de la distribució de la referida aportació de la Generalitat a tots els municipis i entitats locals menors de la seua província d'acord amb el que es disposa en aquesta llei.

2. Els increments en les quanties a aportar per les diputacions provincials que es puguin produir en anys successius respecte de la quantitat inicial per a 2020 seran consensuades prèviament entre les administracions afectades, i de conformitat amb el que s'estableix en el citat article 12.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació expressa

Queden derogades totes les disposicions normatives anteriors adoptades per la Generalitat que s'oposen a les previsions d'aquesta llei, específicament el capítol II del títol XI de la Llei 8/2010, de 23 de juny, de règim local de la Comunitat Valenciana i, únicament en allò que contradiga a aquesta llei, el Decret 51/2017, de 7 d'abril, del Consell, pel qual es regula el Fons de Cooperació Municipal Incondicionat de la Comunitat Valenciana.

La línia específica del Fons de Cooperació Municipal per a la lluita contra el despoblament dels municipis de la Comunitat Valenciana regulada pel Decret 182/2018, de 10 d'octubre, del Consell, es manté en vigor en tot el que no contradiga la present llei. Les aportacions de la Generalitat als municipis afectats són compatibles amb la percepció de les aportacions de la línia general del fons de cooperació municipal regulada en la present llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Títol competencial

Aquesta llei es dicta a l'empara del que disposen els articles 49.1.8a i 64.1.3 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.

Segona. Habilitació per al desenvolupament reglamentari

S'habilita el Consell per al desenvolupament reglamentari d'aquesta llei, especialment en matèria de creació mitjançant decrets de les línies específiques del fons de cooperació regulades en l'article 9 d'aquesta llei.

Tercera. Entrada en vigor

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.